

Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος: Η Παναγία φανερώνει τον προορισμό του ανθρώπου

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων](#)

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Τιμόθεος, την Κυριακή 23 Αυγούστου 2026, χοροστάτησε στην ακολουθία του Όρθρου και τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Παναγίας Φανερωμένης Καλλιφωνίου.

Κατά το κήρυγμά του, με αφορμή το Αποστολικό Ανάγνωσμα, αναφέρθηκε στο μεγάλο μυστήριο της ενανθρωπήσεως του Υιού και Λόγου του Θεού, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην κένωση και την υπερύψωση του Ιησού Χριστού. Παράλληλα, συνέδεσε το μυστήριο αυτό με το πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου, η οποία αποτέλεσε το κατεξοχήν πρότυπο ταπεινώσεως, αφιερώσεως στον Θεό και τελικά

υπερυψώσεως.

Αρχικά, στάθηκε στα λόγια του Αποστόλου Παύλου, ο οποίος παρουσιάζει τον Χριστό ως Εκείνον που «εν μορφή Θεού υπάρχων, εκένωσεν εαυτόν». Πρόκειται, όπως εξήγησε, για ένα από τα σημαντικότερα σημεία της αποστολικής διδασκαλίας, καθώς μέσα σε λίγες λέξεις αποκαλύπτεται το μυστήριο της ενανθρωπήσεως του Θεού και η άπειρη συγκατάβασή Του προς τον άνθρωπο.

Ο Ιησούς Χριστός, ενώ υπήρχε ως Θεός, προσέλαβε πραγματικά την ανθρώπινη φύση και έγινε άνθρωπος. Δεν εμφανίστηκε απλώς ως άνθρωπος, αλλά έλαβε ολόκληρη την ανθρώπινη φύση, χωρίς όμως την αμαρτία. Για τον λόγο αυτό, όπως σημείωσε, βίωσε όλα εκείνα που η θεολογική γλώσσα ονομάζει «αδιάβλητα πάθη» της ανθρώπινης φύσεως.

Πείνασε, δίψασε, κουράστηκε και χρειάστηκε ανάπαυση και ύπνο. Βίωσε ακόμη

ανθρώπινα συναισθήματα, όπως τη χαρά και τον θυμό, χωρίς όμως όλα αυτά να οδηγήσουν σε πτώση ή αμαρτία. Τα στοιχεία αυτά δεν αποτελούσαν αμαρτωλές καταστάσεις, αλλά φανέρωναν την πραγματική πρόσληψη της ανθρώπινης φύσεως από τον Θεό Λόγο.

Με αυτόν τον τρόπο, η Εκκλησία ομολογεί ότι ο Χριστός έγινε πραγματικά άνθρωπος, χωρίς να παύσει να είναι Θεός. Η θεότητά Του δεν καταργήθηκε, αλλά, όπως ανέφερε, «κρύφθηκε» μέσα στην ανθρώπινη φύση που προσέλαβε. Η κένωση του Χριστού δεν σήμαινε απώλεια της θεότητάς Του, αλλά την εκούσια συγκατάβασή Του και την είσοδό Του στην ανθρώπινη κατάσταση, προκειμένου να προσλάβει, να αγιάσει και να σώσει την ανθρώπινη φύση.

Αυτή ακριβώς η πρόσληψη της ανθρώπινης φύσεως από τον Θεό αποτέλεσε, σύμφωνα με τον λόγο του, το θεμέλιο της σωτηρίας και της θεώσεως του ανθρώπου. Ο Θεός έγινε άνθρωπος για να αγιάσει την ανθρώπινη φύση, να τη σώσει από τη φθορά και να την καταστήσει θεοειδή. Η ενανθρώπιση του Χριστού, επομένως, δεν αποτελεί απλώς ένα γεγονός του παρελθόντος, αλλά το κέντρο ολόκληρης της σωτηριολογικής πορείας του ανθρώπου.

Η κένωση του Κυρίου έφθασε μέχρι τον σταυρικό θάνατο. Εκείνος που ήταν Θεός δέχθηκε να φθάσει μέχρι την έσχατη ταπείνωση, μέχρι τον Σταυρό και τον θάνατο.

Όμως η κένωση αυτή δεν αποτέλεσε το τέλος. Ο Θεός Τον υπερύψωσε, Τον ανέστησε, Τον δόξασε και Τον ανέβασε ξανά στην ουράνια δόξα.

Έτσι, μέσα στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού αποκαλύπτεται μια μεγάλη αλήθεια της πίστεως: η ταπείνωση και η κένωση δεν οδηγούν στην απώλεια, αλλά στην υπερύψωση. Η πορεία του Χριστού από την κένωση προς τη δόξα γίνεται ταυτόχρονα και υπόδειγμα για την πορεία του ανθρώπου.

Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε η σύνδεση που έκανε με την Υπεραγία Θεοτόκο. Μέσα

στο μυστήριο της ενανθρωπήσεως, η Παναγία ήταν το πρώτο ανθρώπινο πρόσωπο που συμμετείχε με μοναδικό τρόπο στην προσφορά και στο έργο του Χριστού. Και εκείνη, όπως υπογράμμισε, έζησε τη δική της κένωση.

Η Παναγία παρέδωσε ολοκληρωτικά τον εαυτό της στον Θεό. Αρνήθηκε κάθε ανθρώπινη επιθυμία και κάθε κατάσταση που θα μπορούσε να την απομακρύνει από το θέλημα του Κυρίου και έγινε «δούλη Κυρίου». Η ταπείνωσή της δεν ήταν αποτέλεσμα εξωτερικού καταναγκασμού, αλλά ελεύθερη προσφορά ολόκληρης της υπάρξεώς της στον Θεό.

Αυτή η απόλυτη αφιέρωση εξηγεί και τη μοναδική τιμή που αποδίδει η Εκκλησία στο πρόσωπό της. Η Παναγία δεν τιμάται απλώς επειδή υπήρξε μια ευσεβής γυναίκα, αλλά επειδή μέσα από εκείνη ο Θεός προσέλαβε την ανθρώπινη φύση και ο ενανθρωπήσας Θεός ήλθε ανάμεσά μας. Η μήτρα της έγινε ο τόπος της ενανθρωπήσεως και η ίδια έγινε Μητέρα του Θεού.

Γι' αυτό και η Εκκλησία την περιβάλλει με ένα πλήθος τιμητικών ονομάτων και προσφωνήσεων. Παναγία, Θεοτόκος, Πλατυτέρα, Οδηγήτρια και τόσα άλλα ονόματα και επίθετα αποτελούν, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, μια «όμορφη ανθοδέσμη» που η ευσέβεια των Χριστιανών προσέφερε στην προσωπικότητα και στην αγιότητά της, αναγνωρίζοντας τη μοναδική προσφορά της στο έργο της σωτηρίας.

Όμως, όπως τόνισε, η τιμή προς την Παναγία δεν θα έπρεπε να περιορίζεται μόνο στα λόγια, στις προσκυνήσεις και στις παρακλήσεις ενώπιον της εικόνας της. Ο πιστός, όταν στέκεται μπροστά στο εικόνισμα της Θεοτόκου και ζητά τη μεσιτεία και τις πρεσβείες της, καλείται ταυτόχρονα να κοιτάζει τη δική του ζωή και να αναρωτιέται κατά πόσο προσπαθεί να μιμηθεί εκείνη την οποία τιμά.

Η εικόνα της Παναγίας γίνεται έτσι ένας πνευματικός καθρέφτης για τον

άνθρωπο. Δεν αρκεί να ζητά κανείς τη βοήθειά της, αλλά χρειάζεται να προσπαθεί να καθαρίσει τη δική του προσωπικότητα και να την διαμορφώσει σύμφωνα με το πρότυπο της Θεοτόκου. Η αληθινή τιμή προς εκείνη περνά μέσα από τη μίμηση των αρετών της.

Ιδιαίτερα απευθύνθηκε στις γυναίκες και στις μητέρες, καλώντας τες να βλέπουν στο πρόσωπο της Παναγίας το πρότυπο της γυναίκας της αρετής και της πραγματικής μητέρας. Η Θεοτόκος αποτελεί πρότυπο προσφοράς, ταπεινώσεως, αγάπης και ολοκληρωτικής αφιερώσεως στον Θεό, αλλά και πρότυπο μητρότητας που δεν περιορίζεται στη φυσική διάσταση, αλλά συνδέεται με την πνευματική ευθύνη και την προσφορά.

Η πορεία της Παναγίας ακολούθησε, κατά τον λόγο του, και αυτή την πορεία της κενώσεως και της υπερυψώσεως. Ταπεινώθηκε, προσφέρθηκε στον Θεό και έγινε δούλη Κυρίου, αλλά τελικά υπερυψώθηκε. Η Κοίμησή της δεν αποτέλεσε το τέλος της υπάρξεώς της, αλλά τη Μετάστασή της στους ουρανούς.

Σε αυτό το σημείο έκανε τη χαρακτηριστική διάκριση ανάμεσα στην Ανάσταση του Χριστού και στη Μετάσταση της Θεοτόκου. Ο Χριστός αναστήθηκε εκ νεκρών, ενώ η Παναγία, μετά την Κοίμησή της, αναλήφθηκε από τον ίδιο τον ενανθρωπήσαντα Θεό και μεταστάθηκε στους ουρανούς. Το σώμα της, το οποίο είχε καταστεί όργανο της ενανθρωπήσεως του Θεού, δεν παρέμεινε στη φθορά του τάφου, αλλά έγινε ουράνιο, χαριτωμένο και θεοειδές.

Η Μετάσταση της Θεοτόκου αποτελεί έτσι την υπερύψωση εκείνης που προηγουμένως είχε επιλέξει την απόλυτη ταπείνωση. Η ζωή της φανερώνει ότι η προσφορά στον Θεό δεν οδηγεί τον άνθρωπο στην απώλεια της προσωπικότητάς του, αλλά στην ολοκλήρωσή του. Όσο περισσότερο ο άνθρωπος προσφέρεται στον Θεό με ελευθερία και αγάπη, τόσο περισσότερο αναδεικνύεται η πραγματική του αξία.

Στη συνέχεια, αναφερόμενος και πάλι στον λόγο του Αποστόλου Παύλου, στάθηκε στο όνομα του Ιησού Χριστού, το οποίο χαρακτήρισε ως «το υπέρ παν όνομα». Δεν υπάρχει μεγαλύτερο όνομα από το όνομα του Κυρίου, μέσα στο οποίο οι πιστοί αναγνωρίζουν τη σωτηρία, τη χάρη και την ελπίδα τους.

Το όνομα του Χριστού δεν αποτελεί απλώς μια προσφώνηση. Είναι το όνομα στο

οποίο ο πιστός εμπιστεύεται τη ζωή του, από το οποίο αντλεί δύναμη και μέσα στο οποίο αναζητά τη χάρη του Θεού. Η πίστη στον Χριστό και η προσφυγή στο όνομά Του αποτελούν τον δρόμο που οδηγεί τον άνθρωπο στη σωτηρία.

Μέσα από όλα αυτά, το πρόσωπο της Θεοτόκου προβάλλει όχι ως μια μορφή που παραμένει μακριά από τη ζωή των ανθρώπων, αλλά ως ζωντανό πρότυπο για κάθε χριστιανό. Η Παναγία δείχνει τον δρόμο της ταπεινώσεως, της υπακοής, της αφιερώσεως και της αγάπης προς τον Θεό. Παράλληλα, φανερώνει και τον περιορισμό του ανθρώπου, ο οποίος είναι η κοινωνία με τον Θεό και η συμμετοχή στη δόξα Του.

Γι' αυτό και η τιμή προς την Υπεραγία Θεοτόκο συνδέεται άρρηκτα με τον προσωπικό πνευματικό αγώνα. Ο κάθε άνθρωπος καλείται να τολμήσει να κάνει πράξη στη ζωή του αυτό το πρότυπο. Να καθαρίσει την καρδιά του, να καλλιεργήσει τις αρετές, να απομακρυνθεί από όσα τον απομακρύνουν από τον Θεό και να επιδιώξει μια ζωή που να αντανακλά το ήθος της Παναγίας.

Ο στόχος, όπως υπογράμμισε, δεν είναι να περιοριστεί η ευσέβεια σε μια εξωτερική σχέση με την εικόνα της Θεοτόκου, αλλά να γίνει η Παναγία οδηγός της καθημερινής ζωής. Να αποτελεί πρότυπο για τη γυναίκα, για τη μητέρα, για την οικογένεια, αλλά και για κάθε άνθρωπο που επιθυμεί να ζήσει σύμφωνα με το θέλημα του Θεού.

Το πρόσωπο της Παναγίας, ως θεοειδές πρόσωπο, οδηγεί τελικά τον άνθρωπο στον ίδιο τον ενανθρωπήσαντα Θεό. Εκεί βρίσκεται και το βαθύτερο νόημα της τιμής προς τη Θεοτόκο. Η Παναγία δεν απομακρύνει τον άνθρωπο από τον Χριστό, αλλά τον οδηγεί σε Εκείνον, καθώς ολόκληρη η ζωή και η προσφορά της συνδέονται με το μυστήριο της ενανθρωπήσεως του Υιού και Λόγου του Θεού.

Κλείνοντας, εξέφρασε την ευχή όλοι οι άνθρωποι να τολμήσουν να πραγματώσουν στη ζωή τους αυτό το πρότυπο, έχοντας ως οδηγό και οδηγήτρια την Κυρία Θεοτόκο.

Ευχήθηκε η Χάρη της να σκεπάζει τους πιστούς, ώστε όλοι να είναι «Παναγιосκέπαστοι» και, διά των πρεσβειών της Υπεραγίας Θεοτόκου, ο Θεός να τους οδηγεί στη σωτηρία και στη δικαιοσύνη.

Η εορτή της Αποδόσεως της Κοιμήσεως και της Μεταστάσεως της Θεοτόκου αποτέλεσε έτσι αφορμή για μια βαθύτερη αναφορά στο μυστήριο της κενώσεως και της υπερυψώσεως. Ο Χριστός, μέσα από την άκρα ταπείνωσή Του, υπερυψώθηκε και δοξάστηκε, ενώ η Παναγία, με την ολοκληρωτική προσφορά του εαυτού της στον Θεό, αξιώθηκε της μοναδικής τιμής και της ενδόξου

Μεταστάσεώς της. Το παράδειγμά τους παραμένει για τον άνθρωπο μια διαρκής πρόσκληση προς την ταπείνωση, την αγιότητα, την προσφορά και τελικά τη σωτηρία.

